

CREMATIE: Wat zegt de bijbel?

1 In heel de bijbel doen de gelovigen er veel moeite voor om hun geliefden waardig en met zorg te begraven. (Sara, Jakob, Jozef, Mozes -door de HERE Zelf-, Johannes de Doper, Stefanus)
Zelfs slechte mensen als misdadigers of ongelovigen krijgen in de meeste gevallen toch nog een begrafenis. (Deut. 21:22-23, Ananias en Saffira)

Conclusie 1: *Begraven is dé manier van lijkbezorging in de bijbel.*

2 Verbranden komt in de bijbel ook voor, maar in de meeste gevallen om misdadigers of goddelozen te straffen, als doodvonnis (Juda en Tamar, Achan) of achteraf (Josia verbrandt de opgegraven beenderen van de priesters van Bethel). Maar er is geen sprake van lijkverbranding of crematie. Men wordt levend verbrand of er worden alleen beenderen verbrand.

Conclusie 2: *Bij levend verbranden of verbranding van beenderen gaat het niet om cremeren.*

3 In de bijbel zijn twee gevallen te vinden, waar het wel degelijk om lijkverbranding gaat. Maar in één ervan gaat het om een combinatie van verbranden en begraven, nl. in **1 Sam. 31:8-13**.

Als bijbeltekst vóór crematie blijft alleen **Amos 6** over. Daarin wordt Gods oordeel over Israël aangekondigd. Als er tien mannen in één huis overblijven, zullen ze allemaal sterven (vers 9). In vers 10 volgt de passage: "Neemt zijn oom hem op of die hem verbrandt, om het gebeente uit het huis weg te ruimen ..."

Waarschijnlijk moeten we hier denken aan een absolute noodsituatie. Door een epidemie is het aantal slachtoffers zó groot, dat men de toevlucht wel nemen moet tot verbranding. Crematie dus.

Maar terecht heeft prof. Douma over deze tekst gezegd: "Duidelijk is echter wel dat we hier met een uitzonderlijke situatie te maken hebben, die geen conclusie toelaat over verbranding van lijken als een onder Israël gewoon verschijnsel." (Rondom de dood, p. 156)

Conclusie 3: *Volgens de bijbel is crematie in zeer uitzonderlijke situaties mogelijk.*

4 Als mensen niet begraven worden, laat dat zien, hoe verachtelijk men in de ogen van God (Izebel, 2 Kon. 9:10; de koning van Babel, Jes. 14:20) of van mensen (de twee getrouwe getuigen van Christus, Openb. 11:9) is. Of het geeft aan hoe zwaar Gods oordeel over een volk is (Ps. 79:2-3).

Conclusie 4: *Het niet-begraven-woorden zegt niets over het probleem 'Begraven of Cremeren'. Het laat zien dat het een schande is, wanneer er met de overledene helemaal niets gebeurt.*

EINDCONCLUSIE: De bijbelse gewoonte van begraven geeft op zich niet de doorslag.

Maar er is meer. "De bijbelse gewoonte van begraven ligt ingebed in een geloofsovertuiging die wij ook vandaag nog hebben." (prof. J. Douma, Rondom de dood, p. 157)

***A* Het voorbeeld van Christus**

De begrafenis van Christus is voor de kerk van alle eeuwen zo'n belangrijk feit, dat wij in de Twaalf Artikelen uitspreken: Christus is gestorven, begraven en op de derde dag opgestaan uit de doden. Als wij volgelingen van Christus willen zijn, kunnen we dat ook bij ons sterven heel mooi laten zien door ons te laten begraven. Dan gaan wij, net als onze Heer en Heiland, dezelfde weg van gestorven, begraven en opstaan uit de doden.

***B* Het verband tussen begrafenis en opstanding volgens 1 Korintiërs 15**

In 1 Kor. 15 behandelt Paulus uitvoerig de betekenis van de opstanding van Christus, en in verband daarmee komt ook onze opstanding uit de doden aan de orde. Paulus vergelijkt het sterven en het begraven van ons lichaam met een zaadkorrel, die in de aarde gezaaid wordt. Daar moet het eerst sterven voordat het tot nieuw leven komt.

Vanwege de beeldspraak van Paulus in **vs 42-44** en vanwege het geloof in de opstanding van ons lichaam hebben christenen altijd gekozen vóór begraven. Daarmee geven we aan, wat we van onze toekomst verwachten.

In het totale proces van sterven, vergaan en opstaan is de begrafenis een heel duidelijk en sprekend onderdeel. Begraven is voor christenen dus een prachtige symbolische handeling. Daardoor kunnen wij een goed getuigenis afleggen van ons christelijk geloof.

Konklusie 5: *Begraven is niet alleen maar een bijbelse gewoonte, maar ook een zaak van christelijke levensstijl.*

Kortom: 1) de begrafenis drukt de navolging van Christus het duidelijkst uit en

2) de begrafenis getuigt van onze verwachting om uit het graf weer op te staan.

Bij **cremeren** komt dat alles nagenoeg niet tot uitdrukking. We missen er voor het grootste deel de bijbelse symboliek van zaaien en oogsten als beeld van dood en opstanding.

Bij begraven komt dat christelijk getuigenis wel volledig tot z'n recht. Daarom kiezen wij vol overtuiging voor begraven en niet voor crematie. Want:

CREMATIE

Welke vormen van lijkbezorging komen voor?

- * Primitieve volken: een lijk af laten drijven op zee of rivier.
- * Germanen: lijkverbranding (de urnen-velden)
- * Grieken en Romeinen: begraven (hogere kringen ook verbranden)
- * Hindoeïsme/ Boeddhisme: lijkverbranding (de onsterfelijke ziel moet bevrijd worden van het lichaam)
- * Christendom: begraven wordt algemeen gebruikelijk.

Ruim honderd jaar geleden, in het begin van de 20ste eeuw, komt in West-Europa *CREMATIE* opnieuw opzetten. Belangrijke motieven waren toen:

- * zich afzetten tegen christelijke opvattingen over dood en eeuwig leven * dood is dood, dus alles moet weg

Sinds 2003 laten in Nederland meer mensen zich cremen dan begraven.

(1950: 98% - 2% 1970: 86,4% - 13,6% 1990: 55,6% - 44,4% 2005: 48,1% - 51,9% 2015: 36,6% - 63,4%)

Belangrijke motieven nu:

1. het hygiënisch argument:

Een begraafplaats levert gevaar op voor de volksgezondheid. As van gecremeerden tast het milieu niet aan.

Maar:

2. het economisch argument:

Cremen is voordeliger dan begraven: geen dure kist, geen dure grond, geen dure steen, geen onderhoud.

Maar:

3. Het ruimtelijk argument:

We hebben maar weinig grond in ons land beschikbaar. Cremen vraagt veel minder ruimte begraafplaatsen.

Maar:

4. Het gevoelsargument:

Een lijk in de grond gaat tot ontbinding en verrotting over. Een crematie is in 1½ uur voorbij.

Maar:

CONCLUSIE: Cremen draagt niet dat christelijk karakter, dat begraven wel heeft.

Daarom is het terecht, wanneer we er in onze Gereformeerde Kerken aan vast blijven houden, dat begraven tot de eeuwenoude christelijke levensstijl behoort, die zijn eigen taal spreekt in de samenleving, terwijl er in ons land geen bijzondere omstandigheden aan te voeren zijn, die pleiten voor crematie.

?? 1 ?? Is cremen een belemmering om weer op te staan uit de dood ??

?? 2 ?? Mag je als christen een crematieplechtigheid bijwonen? Waar ligt de grens, waarbij je bepaalt of je wel of niet gaat ??

?? 3 ?? Mag onze kerkeraad het kerkgebouw beschikbaar stellen voor een crematie-samenkomst ??

?? 4 ?? Als iemand je vraagt, waarom je tegen crematie en voor begraven bent, welke bijbelse argumenten zou je dan vooral gebruiken ??

?? 5 ?? Met welke van de twee citaten ben je het eens ??

Vanuit dit alles mag het duidelijk zijn, dat we ons verre moeten houden van het crematorium. Als een predikant meent dat hij aanwezig moet zijn bij een crematie om daar het Evangelie te laten horen, dan bedriegt hij zichzelf. Zijn boodschap wordt ontkracht. Hij hoort daar niet. En dat geldt ons allemaal. Wij mogen door onze tegenwoordigheid geen deel hebben aan dit heidense gebruik. Wie zwijgt stemt immers toe? Gezien onze belijdenis is het ons onmogelijk om een crematie bij te wonen of *op enigerlei wijze* onze medewerking hieraan te geven. Kost het ons vriendschap of klandizie, het zij zo. De gunst des Heeren moet ons meer waard zijn dan de gunst van mensen.

Hoe leggen wij als we sterven een christelijk getuigenis af van ons geloof in de opstanding? Door onze eigen begrafenis! Niet door onze afwezigheid op de crematie van onze collega of buurman. Als wij als christenen óns meeleven betonen, ook door op een crematie aanwezig te zijn, zullen zij ook hun meeleven betonen, door op de begrafenis van ónze geliefden aanwezig te zijn. Dan mag je hopen en bidden, dat door het christelijk karakter van zo'n begrafenis er een getuigenis uitgaat van het geloof waarin wij leven en sterven.

